

บทความวิทยานิพนธ์

ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑
A STUDY OF EDUCATIONAL PERSONNEL'S TOWARDS THE ACADEMIC
ADMINISTRATION OF PRIMARY EDUCATION SCHOOLS UNDER THE
OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA NAKHONPATHOM
ZONE 1

พระพรสำราญ สมาจิตโต (มีศิริ)

คณะครุศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของ
บุคลากรทางการศึกษา ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ๓)
เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็น
บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ จำนวน ๘ โรงเรียน ซึ่งรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิง
ปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ซึ่ง ได้ค่าความสอดคล้องที่ ๐.๘ - ๑.๐๐ และค่าความเชื่อมั่นที่ ๐.๙๘
วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ
One-way ANOVA

ผลการศึกษาวิจัย

๑ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ จำนวน ๒๗๕ คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน
๒๓๑ คน มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๖๔ คน กับอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๐๓ คน
มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๖๖ คน เป็นครูจำนวน ๒๗๑ คน มีประสบการณ์
ทำงานระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๖๑ คน โดยทั้งหมดอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดกลางจำนวน
๒๔๑ คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ต่างเห็นว่าการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน เห็นว่าในด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนสำคัญที่สุด ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ตามลำดับ

๓ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มี ต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ใน **ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูขาด ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรแกนกลาง ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงหลักสูตร สถานศึกษา ในการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ส่วนใน**ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้** ครูขาดความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิทยาการจากภายนอกแหล่งการ เรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนา วิธีการจัดการเรียนรู้ ไม่เพียงพอกับความต้องการ **ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน** ครูขาดความรู้ในเรื่องการ จัดทำเครื่องมือ วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การ จัดเก็บเอกสารการศึกษา การวัดผลและประเมินผลตามการเรียนรู้ไม่เป็นระบบ การจัดทำแผนการ วัดผลประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงขาดความ ต่อเนื่อง และ**ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา** การจัดอบรมความรู้ในเรื่องการทำ วิจัยให้กับครูไม่ต่อเนื่อง งบประมาณในการจัดอบรมความรู้ให้กับครูในเรื่องการทำวิจัยไม่ เพียงพอ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อใช้เป็นประเด็นในการวิจัย ขาดการนำ ผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และสุดท้าย **ด้านการนิเทศการศึกษา** โรงเรียนมี บุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ต้องดำเนินการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานสอนมาก จึงไม่มีเวลานิเทศ ขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ การดำเนินการนิเทศภายในและการ พัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่อง

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the educational personnel's academic administration, 2) to study and compare the educational personnel's ideas and 3) to study problems and ways of academic administration of the primary education schools under the Office of primary educational service area, Nakhonpathom zone 1. The sampling group used for the research is the educational personnel of 8 schools under the Office of primary educational service area, Nakhonpathom zone 1. This is a quantitative research. The instrument used for collecting the data is the questionnaire in the form of Rating Scale the value derived is in coincidence at 0.8-1.00. Analyzing the data made by frequency, percentage, standard deviation, t-test and one – Way ANOVA.

The result of research.

For 275 educational personnel persons of primary education schools under the Office of primary educational service area, Nakhonpathom zone 1, it is found that 231 persons of them are women, 164 persons are of 31-40 years of age, 103 persons are of 41-50 years of age, 166 persons have B.A. degree education, 271 persons possess positions of teachers, 161 persons have 6-10 years of work experiences. The ideas of academic administration of 241 persons, working in the schools of medium size, are at the high level.

On the analogical research of the educational personnel's ideas, it is found that the ideas of academic administration of the schools under the Office of primary educational service area, Nakhonpathom zone 1, in general conclusion, are at the high level and it is found that the most important aspect is the measurement and assessment, Being considered as aspects, it is found that all aspects are at the high level in the order from high to low; in the aspect of the research for developing the educational quality, educational supervision, curriculum and school development and learning process development, with statistical significance at the level of 0.05, respectively.

For the problems and the ways of academic administration of the schools under the Office of primary educational service area, Nakhonpathom zone 1, **in the aspect of curriculum and school development**, the documents of curriculum are not enough to the requirement, teachers lack understanding the core curriculum, lacking the public relations of the curriculum and school given to the concerned people and running the process of applying the curriculum is not going on the designed plan, **in the aspect of learning process development**, the teachers lack understanding the process of learning, the school and environment are not suitable for learning, lacking applying the local wisdom and resource persons from community learning source for developing the learning process, the budget for developing and the method of learning management are not sufficient for the requirement, **in the aspect of measurement and assessment of learning**, teachers lack the knowledge of producing instruments, the methods of measurement and assessment should be made in coincidence with purpose of learning, keeping the documents and measurement and assessment of learning are not made systematically, the plan of measurement of each subject is not made in coincidence with the standard learning and learning activity, lacking continuity of running measurement and assessment of learning as it be, in the aspect of the research for developing the educational qualification, training the teachers in doing the research is not held continuously, the budget for training teachers in doing the research is not sufficient, lacking the order of the problem importance used as a subject of research, lacking applying the results of researches for developing educational quality and the last one is **in the aspect of educational demonstration**, the personnel of school is not sufficient for the work of running the demonstration, the demonstrative committee have a lot of teaching work, hereby they have no time for demonstration, lacking applying various methods of demonstration, the internal demonstration and personnel development are not held continuously.

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐบาลมีการพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมาโดยตลอด แต่เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคเดียวกันจัดอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ จึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นในประเทศเพื่อมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมไทยโดยยกระดับการศึกษาให้มีมาตรฐานสามารถเทียบเท่าระดับสากล กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มเติมในด้านประสิทธิภาพ

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้รับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับและส่งเสริมการจัดการศึกษาสถานศึกษาเอกชน รวมทั้งการจัดการศึกษาสถานศึกษาสังกัดที่อื่นในเขตอำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน และอำเภอ ดอนตูม โดยแบ่งเป็นโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ๑ ถึงระดับประถมศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐๙ โรงเรียน และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ๑ ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๙ โรงเรียน เป็นสถานศึกษาเอกชนจำนวน ๒๓ โรงเรียน และสังกัดอื่น ๆ จำนวน ๒๐ โรงเรียน และจากผลคะแนนการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ที่ผ่านมาพบว่า จากจำนวนโรงเรียนที่เข้าสอบทั้งสิ้น ๑๒๘ โรงเรียน สรุป วิชาภาษาไทยสอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๓.๑๓ วิชาคณิตศาสตร์สอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๓.๙๑ วิชาวิทยาศาสตร์สอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๕๓.๙๑ วิชาสังคมศึกษาสอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๒๙.๖๙ วิชาภาษาอังกฤษสอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๙.๓๘ วิชาสุขศึกษาสอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๓๐.๔๗ วิชาศิลปะสอบได้คะแนนลดลงร้อยละ ๒๑.๐๙ และวิชาการงานและเทคโนโลยี สอบได้คะแนน ลดลงร้อยละ ๓๒.๐๓ ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้^๑ ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านวิชาการของแต่ละโรงเรียนที่ประสบกับปัญหา จึงทำให้งานวิชาการไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้วางไว้

จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

^๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗, (นครปฐม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑, ๒๕๕๖), หน้า ๒.

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ จำนวน ๘ โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน ๒๗๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์, ตำแหน่ง, ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบทดสอบถึงความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการ ใน ๕ ด้าน คือ ๑) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒) ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ๓) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ๔) ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ๕) ด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (open-end questions) ในรายด้าน ๕ ด้าน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), การทดสอบที (t-test), การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA), ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดย วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างจำนวน ๒๗๕ คน พบว่า การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนสำคัญที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ พบว่า บุคลากรที่มีเพศที่ต่างกัน อายุต่างกัน วุฒิการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน ตำแหน่งต่างกัน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่ามีความ แตกต่างกันใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ค่าเฉลี่ยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรแกนกลาง ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึง หลักสูตรสถานศึกษา ในการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ครูขาดความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการจากภายนอกแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนาระบบการเรียนรู้ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนา วิธีการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอกับความต้องการ

ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ครูขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำเครื่องมือ วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดเก็บเอกสารการศึกษา การวัดผลและประเมินผลตามการเรียนรู้ไม่เป็นระบบ การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงขาดความต่อเนื่อง

ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดอบรมความรู้ในเรื่องการทำวิจัยให้กับครูไม่ต่อเนื่อง งบประมาณในการจัดอบรมความรู้ให้กับครูในเรื่องการทำวิจัยไม่เพียงพอ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อใช้เป็นประเด็นในการวิจัย ขาดการนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และสุดท้าย

ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ต้องดำเนินการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลานิเทศ ขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ การดำเนินการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑, แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗, นครปฐม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑, ๒๕๕๖.